

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Rozpoznanie na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej w trybie art. 59 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym a tajemnica „sali narad”

Dr Aleksandra Syryt

Wydział Prawa i Administracji UKSW

Warszawa 5 grudnia 2013 r.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Znaczenie skargi konstytucyjnej w polskim systemie prawnym

Skarga konstytucyjna jako
środek ochrony
konstytucyjnych wolności
i praw

Art. 79 ust. 1 Konstytucji RP

Skarga konstytucyjna jako
forma konkretnej kontroli
konstytucyjności prawa

Art. 188 pkt 5 Konstytucji RP

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Zgodnie z art. 2 ustawy o TK, Trybunał orzeka w sprawach:

- zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją,
- zgodności ustaw z ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, których ratyfikacja wymagała uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie,
- zgodności przepisów prawa, wydawanych przez centralne organy państwowe, z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi i ustawami,
  - **skargi konstytucyjnej,**
- sporów kompetencyjnych pomiędzy centralnymi konstytucyjnymi organami państwa,
  - zgodności z Konstytucją celów lub działalności partii politycznych oraz rozpatruje
- na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej stwierdza zgodność z Konstytucją ustawy przed jej podpisaniem oraz umowy międzynarodowej przed jej ratyfikacją.
- na wniosek Marszałka Sejmu rozstrzyga w sprawie stwierdzenia przeszkody w sprawowaniu urzędu przez Prezydenta Rzeczypospolitej, gdy Prezydent nie jest w stanie zawiadomić Marszałka Sejmu o niemożności sprawowania urzędu.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Art. 59 ust. 1 ustawy o TK

Trybunał rozpoznaje na rozprawie wnioski w sprawach wymienionych w art. 2 ustawy.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Art. 23 ust. 1 ustawy o TK

Rozprawy Trybunału są jawne, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej. Przewodniczący składu orzekającego może wyłączyć jawność ze względu na bezpieczeństwo państwa lub ochronę informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Art. 59 ust. 2 ustawy o TK

Trybunał może rozpoznać na posiedzeniu niejawnym skargę konstytucyjną, jeżeli z przedstawionych na piśmie stanowisk uczestników postępowania bezspornie wynika, że akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego, jest niezgodny z Konstytucją. Wydane w tym trybie orzeczenie podlega ogłoszeniu.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Warunki zastosowania przez TK art. 59 ust. 2 ustawy o TK

- sprawa przed Trybunałem Konstytucyjnym zainicjowana w drodze skargi konstytucyjnej
- z przedstawionych na piśmie stanowisk uczestników postępowania **bezsparnie** wynik, że akt normatywny, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o konstytucyjnych wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego, jest niezgodny z Konstytucją
- o skierowaniu skargi konstytucyjnej do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym decyduje Prezes Trybunału Konstytucyjnego

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Zgodnie z § 48 Regulaminu TK, jeżeli Trybunał rozpoznał skargę konstytucyjną na posiedzeniu niejawnym, przewodniczący składu orzekającego Trybunału zawiadamia o tym skarżącego oraz uczestników postępowania, jednocześnie informując o terminie i miejscu ogłoszenia orzeczenia. Wyrok ogłaszany jest publicznie.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Tajność narad w Trybunale Konstytucyjnym

Zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy o TK, Trybunał wydaje orzeczenie po niejawnej naradzie sędziów składu orzekającego. Narada obejmuje dyskusję i głosowanie nad mającym zapaść orzeczeniem i zasadniczymi motywami rozstrzygnięcia oraz sporządzenie orzeczenia. Naradą kieruje przewodniczący składu orzekającego.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Zgodnie z § 42 ust. 3 regulaminu TK:

- w naradzie sędziowskiej, która ma charakter zamknięty i niejawny, uczestniczą wyłącznie członkowie składu orzekającego TK
- naradą sędziowską kieruje przewodniczący składu orzekającego TK.
- projekt orzeczenia i jego zasadniczych motywów oraz pisemnego uzasadnienia przedstawia na naradzie sędziowskiej sędzia sprawozdawca.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Projektowany kierunek zmian – druk sejmowy nr 1590 prezydencki projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym

Art. 82. 1. Trybunał rozpoznaje wniosek, pytanie prawne lub skargę na rozprawie albo na posiedzeniu niejawnym.

2. O rozpoznaniu wniosku, pytania prawnego lub skargi na rozprawie rozstrzyga skład orzekający z własnej inicjatywy albo po rozpatrzeniu wniosku w tej sprawie wnioskodawcy, sądu pytającego lub skarżącego.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Projektowany kierunek zmian – druk sejmowy nr 1590 - prezydencki projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym

Art. 94. 1. Trybunał może rozpoznać wniosek, pytanie prawne lub skargę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli:

- 1) pisemne stanowiska uczestników postępowania oraz pozostałe dowody zgromadzone w sprawie stanowią wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia lub
  - 2) sprawa dotyczy zagadnienia prawnego, które zostało wystarczająco wyjaśnione we wcześniejszych orzeczeniach Trybunału.
2. O rozpoznaniu wniosku, pytania prawnego lub skargi na posiedzeniu niejawnym rozstrzyga skład orzekający.
3. Przewodniczący składu orzekającego zawiadamia uczestników postępowania, że rozpoznanie sprawy nastąpi na posiedzeniu niejawnym.
4. Publiczne ogłoszenie orzeczenia Trybunału wraz z uzasadnieniem, następuje nie później niż w terminie 30 dni od posiedzenia niejawnego.

Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie

NAUKOWE
CENTRUM
PRAWNO
INFORMATYCZNE

Podsumowanie

- w obecnym stanie prawnym merytoryczne rozpatrywanie spraw przez TK odbywa się podczas jawnej rozprawy, zatem art. 59 ust. 2 ustawy o TK jest wyjątkiem
- zawiadomienie uczestników postępowania, że ich sprawa została rozpatrzona w trybie art. 59 ust. 2 ustawy o TK powoduje, że znają oni już przed ogłoszeniem wyroku wynik sprawy
- w projektowanej ustawie o Trybunale Konstytucyjnym zmieniono założenie, że rozpatrywanie merytoryczne spraw odbywa się podczas jawnej rozprawy. Przeciwnie, z ustawy wynika, że regułą ma być rozpatrywanie spraw na posiedzeniu niejawnym, a rozprawa będzie wyjątkiem
- merytoryczne rozpatrywanie spraw przez Trybunał Konstytucyjny rodzi pytania dotyczące konfliktu interesów oraz roli, która pełni sąd konstytucyjny